

# Íslenski lífeyrissjóðurinn

---

Ársreikningur

---

**2009**

Íslenski lífeyrissjóðurinn  
Austurstræti 11  
155 Reykjavík  
Kt. 430990-2179

---

# Íslenski lífeyrissjóðurinn

---

Ársreikningur

---

2009

Þannig samþykkt á fundi, 20. apríl 2010

## Efnisyfirlit

Áritun endurskoðenda	2
Skýrsla stjórnar	3
Áritun stjórnar	5
Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris	6
Efnahagsreikningur	7
Yfirlit um sjóðstreymi	8
Skýringar	9-19
Sérgreind yfirlit deilda	20-22
Fjárfestingarstefna 2010	23-26

---

# Áritun óháðra endurskoðenda

---

## Til stjórnar og sjóðfélaga í Íslenska lífeyrissjóðnum ehf.

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Íslenska lífeyrissjóðsins fyrir árið 2009. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning, sjóðstreymi og skýringar.

### Ábyrgð stjórnenda á ársreikningnum

Stjórnendur eru ábyrgir fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög og settar reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Samkvæmt því ber þeim að skipuleggja, innleiða og viðhalda innra eftirliti sem varðar gerð og framsetningu ársreiknings, þannig að hann sé í meginatriðum án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka. Ábyrgð stjórnenda nær einnig til þess að beitt sé viðeigandi reikningsskilaaðferðum og reikningshaldslegu mati miðað við aðstæður.

### Ábyrgð endurskoðenda

Ábyrgð okkar felst í því álit sem við látum í ljós á ársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Samkvæmt þeim ber okkur að fara eftir settum siðareglum, skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg víska fáist um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka.

Endurskoðun felur í sér aðgerðir til staðfestingar á fjárhæðum og skýringum í ársreikningnum. Val endurskoðunaraðgerða byggir á faglegu mati endurskoðandans, meðal annars á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á ársreikningnum, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka. Við áhættumatið er tekið tillit til þess innra eftirlits félagsins sem varðar gerð og framsetningu ársreikningsins, til þess að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits fyrirtækisins. Endurskoðun felur einnig í sér mat á þeim reikningsskilaaðferðum og matsaðferðum sem stjórnendur nota við gerð ársreikningsins sem og mat á framsetningu hans í heild.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

### Álit

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu sjóðsins á árinu 2009, efnahag hans 31. desember 2009 og breytingu á handbæru fé á árinu 2009, í samræmi við lög og settar reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Kópavogur, 20. apríl 2010.

**Deloitte hf.**



Sigurður Páll Hauksson  
endurskoðandi

# Skýrsla stjórnar

## Um Íslenska lífeyrissjóðinn

Íslenski lífeyrissjóðurinn var stofnaður í júní 1990 og staðfesti Fjármálaráðuneytið samþykktir sjóðsins þann tuttugasta þess mánaðar. Tilgangur sjóðsins, samkvæmt 2. gr. samþykktu, er að ávaxta iðgjöld sjóðfélaga og tryggja þeim og erfingjum þeirra lífeyri.

Á sjóðfélagafundi 30. júní 1998 var samþykkt að breyta Íslenska lífeyrissjóðnum í allhliða lífeyrissjóð samkvæmt ákvæðum laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Fjármálaráðuneytið veitti sjóðnum síðan leyfi til starfrækslu lífeyrissjóðs 20. október 1999.

Starfsemin á nýliðnu ári fólst í að taka við iðgjöldum sjóðfélaga og ávaxta þau í samræmi við lög um lífeyrissjóði, samþykktir og fjárfestingastefnu sjóðsins.

### Hér fer á eftir nafnávöxtun sjóðsins.

	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Líf I	16,2%	-22,5%	8,1%	20,4%	14,7%	12,2%
Líf II	15,1%	-20,7%	8,0%	19,4%	12,8%	11,4%
Líf III	13,7%	-19,7%	9,4%	14,5%	9,4%	12,0%
Líf IV	12,1%	-19,2%	14,2%	11,8%		
Samtrygging	11,7%	-18,4%	7,7%	19,6%	14,2%	10,1%

## Yfirlit yfir árið 2009

Í lok árs 2009 voru sjóðfélagar 23.515 talsins, samanborið við 26.277 í ársbyrjun. Virkir sjóðfélagar í árslok 2009, þ.e. einstaklingar sem greiddu iðgjöld á árinu, voru 12.491 og lífeyrisþegar voru 990 talsins. Til samanburðar voru virkir sjóðfélagar 13.951 árið 2008 og lífeyrisþegar 793. Að auki voru 6.815 sjóðfélagar með sérstaka útgreiðslu á séreignarsparnaði. Í árslok var stærð sjóðsins 26.164.961.751 kr., sem er um 2,9% minnkun á árinu.

Á árinu 2009 starfaði enginn starfsmaður hjá sjóðnum, en samkvæmt rekstrarsamningi milli sjóðsins og NBI hf. sér bankinn um rekstur sjóðsins. Sjóðurinn greiddi NBI hf. 25,5 mkr. vegna reksturs sjóðsins árið 2009.

Árið 2009 var viðburðaríkt hjá Íslenska lífeyrissjóðnum. Þann 17. mars 2009 var þáverandi stjórn og framkvæmdastjóra vikið fyrirvaralaust frá störfum að kröfu Fjármálaráðuneytisins sem síðan skipaði sjóðnum umsjónaraðila. Þessar aðgerðir áttu sér stað í kjölfar rannsóknar sérstaks saksóknara á sjóðnum vegna gruns um brot á lögum nr. 129/1997 á fyrri hluta árs 2008. Enn hefur engin niðurstaða fengist í því máli.

Þrjú ársfundir voru haldnir á árinu og gerðar voru verulegar breytingar á samþykktum sjóðsins í því skyni að auka sjóðfélagalýðræði. Nú kjósa sjóðfélagar fjóra af fimm stjórnarmönnum sjóðsins í stað tveggja áður og NBI hf. skipar einn stjórnarmann í stað þriggja áður.

Á aukaárfundi sjóðsins 19. október 2009 var kosin ný stjórn á grundvelli nýrra samþykktu og tók hún við rekstri sjóðsins af umsjónaraðila 1. nóvember 2009. Stjórn sjóðsins hefur á starfstímanum skoðað gaumgæfilega framtíð rekstarforms Íslenska lífeyrissjóðsins í ljósi breyttra samþykktu með að það markmiði að tryggja sjálfstæði sjóðsins með hagsmunum sjóðfélaga að leiðarljósi.

Árið 2009 var sjóðnum hagstætt, þrátt fyrir talsverðar umbreytingar. Ávöxtun hans var að mati stjórnar mjög góð. Þær afskriftir á virði eigna sem þáverandi stjórn sjóðsins framkvæmdi í lok árs 2008 hafa reynst réttar í ljósi stöðunnar ári síðar. Þannig hefur ekki þurft að koma til verulegra afskrifta eigna á þessu ári. Stjórn sjóðsins hefur verið samstíga í því að vera varkár í mati sínu á virði eigna sjóðsins og telur það vera sjóðfélögum fyrir bestu til lengri tíma.

# Skýrsla stjórnar

---

Gjaldeyrishöft og lítill innlendir hlutabréfamarkaður setja sjóðnum talsvert þröngar skorður hvað varðar fjárfestingakosti. Meginmarkmið síðasta árs var að hámarka virði þeirra eigna sem sjóðurinn átti og eiga nægt laust fé fyrir mögulegum útgreiðslum vegna breytinga á lögum, en í árslok 2008 var sjóðfélögum gert heimilt að taka inneign sína út við 60 ára aldur. Vegna þessarar lagabreytingar og heimildar til sérstakrar útgreiðslu séreignasparnaðar þarf stærri hluta eigna sjóðsins að vera auðseljanlegur til að standa straum af hugsanlegu útlæði úr sjóðnum. Þó hefur sjóðurinn aukið vægi ríkistryggðra skuldabréfa í eignasafni sjóðsins á þessu ári og vægi innlána hefur minnkað.

Síðasta ár var ágætt fyrir flesta eignaflokka sem sjóðurinn fjárfestir í. Innlendi skuldabréfamarkaðurinn hefur jafnt og þétt verið að ná sér á strik og var ávöxtun ríkisskuldabréfa mjög góð á síðasta ári. Erlendir hlutabréfamarkaðir voru sömuleiðis mjög hagstæðir sem stuðlaði að því að sjóðurinn skilaði góðri afkomu á árinu 2009. Innlánsvextir voru háir lengst af árinu en fóru stíglækkandi samhliða lakkun stýrivaxta. Ávöxtunarkrafa ríkisskuldabréfa lækkaði að sama skapi. Lægri vextir geta leitt til þess að ávöxtun Íslenska lífeyrissjóðsins verði ekki eins há á árinu 2010 og hún var árið 2009.

Að okkar mati er sjóðurinn ágætlega í stakk búinn til þess að standa af sér þá óvissu sem vænta má í efnahagslífinu á árinu 2010. Langstærstum hluta eigna sjóðsins hefur nú verið fjárfest í innlánnum og ríkisskuldabréfum. Tekist hefur að minnka vægi þeirra eigna sem mikil óvissa er um, en að auki er verðmat á þeim eignum varfærið, eins og áður hefur komið fram.

Stjórn og framkvæmdastjóri Íslenska lífeyrissjóðsins staðfesta hér með ársreikning sjóðsins fyrir árið 2009 með undirritun sinni.

# Áritun stjórnar

---

Stjórn og framkvæmdastjóri Íslenska lífeyrissjóðsins staðfestir hér með ársreikning sjóðsins fyrir árið 2009 með undirritun sinni.

Reykjavík, 20. apríl 2010

## Stjórn



Brynjar Þ. Guðmundsson



Atli Atlason



Bragi Gunnarsson



Jón Snorri Snorrason



Þórir Óskarsson

## Framkvæmdastjóri



Tryggvi Guðbrandsson

# Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2009

	Skýr.	2009	2008
<b>Iðgjöld</b>			
Iðgjöld sjóðfélaga .....		1.751.300.311	2.693.814.518
Iðgjöld launagreiðenda .....		1.969.785.237	2.926.124.036
Réttindaflutningur og endurgreiðslur .....		(3.985.514.315)	(316.427.643)
		<u>(264.428.767)</u>	<u>5.303.510.911</u>
<b>Lífeyrir</b>			
Lífeyrir .....	3	4.027.463.123	503.050.517
Tryggingakostnaður .....		(2.328.117)	2.718.992
		<u>4.025.135.006</u>	<u>505.769.509</u>
<b>Fjárfestingartekjur</b>			
Tekjur af eignarhlutum .....		335.171	2.231.454
Vaxtatekjur og gengismunur .....	4	3.574.303.637	(7.573.832.832)
		<u>3.574.638.808</u>	<u>(7.571.601.378)</u>
<b>Fjárfestingargjöld</b>			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður .....	5	8.515.104	8.552.088
Vaxtagjöld .....		7.802.805	4.362.428
		<u>16.317.909</u>	<u>12.914.516</u>
<b>Rekstrarkostnaður</b>			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður .....	5	38.352.300	23.808.501
		<u>38.352.300</u>	<u>23.808.501</u>
<b>(Lækkun) hækkun á hreinni eign á árinu .....</b>		<b>(769.595.174)</b>	<b>(2.810.582.993)</b>
<b>Hrein eign frá fyrra ári .....</b>		<b>26.934.556.915</b>	<b>29.745.139.908</b>
<b>Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris .....</b>		<b>26.164.961.741</b>	<b>26.934.556.915</b>

# Efnahagsreikningur 31. desember 2009

Eignir	Skýr.	31.12.2009	31.12.2008
<b>Fjárfestingar</b>			
Verðbréf með breytilegum tekjum .....	2,6	7.113.339.402	13.955.286.075
Verðbréf með föstum tekjum .....	2,7	10.233.152.944	669.854.852
Bankainnstæður .....		4.272.584.035	6.983.520.177
		<u>21.619.076.381</u>	<u>21.608.661.104</u>
<b>Kröfur</b>			
Kröfur á launagreiðendur .....	2	106.724.896	69.893.366
Aðrar kröfur .....	13	78.947.409	525.453.567
		<u>185.672.305</u>	<u>595.346.933</u>
<b>Aðrar eignir</b>			
Sjóður og veltínnlán .....		4.760.630.058	4.941.202.302
		<u>4.760.630.058</u>	<u>4.941.202.302</u>
<b>Eignir</b>		<u>26.565.378.744</u>	<u>27.145.210.340</u>
<b>Skuldir</b>			
<b>Skýr.</b>			
<b>31.12.2009</b>			
<b>31.12.2008</b>			
<b>Viðskiptaskuldir</b>			
Aðrar skuldir .....	14	344.872.405	107.381.465
		<u>344.872.405</u>	<u>107.381.465</u>
<b>Áfallinn kostnaður og fyrirfram innheimtar tekjur</b>			
Framvirkir samningar .....	10	0	0
Fyrirfram innheimtar tekjur .....		55.544.598	103.271.959
		<u>55.544.598</u>	<u>103.271.959</u>
<b>Skuldir</b>		<u>400.417.003</u>	<u>210.653.424</u>
<b>Hrein eign til greiðslu lífeyris alls</b>		<u>26.164.961.741</u>	<u>26.934.556.915</u>
<b>Greining á hreinni eign á deildir</b>			
Líf I .....		10.081.266.089	10.877.815.901
Líf II .....		6.461.288.908	6.612.146.290
Líf III .....		4.105.726.788	4.353.267.055
Líf IV .....		2.072.427.932	2.603.800.425
Sameign .....		3.444.252.024	2.487.527.244
		<u>26.164.961.741</u>	<u>26.934.556.915</u>

## Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2009

	2009	2008
<b>Inngreiðslur</b>		
Iðgjöld .....	(232.927.639)	5.353.129.698
Fjárfestingartekjur .....	1.804.233.561	1.149.031.295
Afborganir verðbréfa .....	1.248.279.213	52.902.189
Seld verðbréf með breytilegum tekjum .....	11.605.846.470	35.831.878.768
Seld verðbréf með föstum tekjum .....	4.330.061.030	6.497.809.902
Aðrar inngreiðslur .....	300.355.907	(512.559.130)
	<u>19.055.848.542</u>	<u>48.372.192.722</u>
<b>Útgreiðslur</b>		
Lífeyrir .....	3.774.223.367	505.365.850
Fjárfestingargjöld .....	7.785.653	1.663.988.087
Rekstrarkostnaður án afskrifta .....	47.212.234	102.088.377
Aðrar útgreiðslur .....	(11.368.303)	(28.244.868)
	<u>3.842.419.343</u>	<u>2.243.197.446</u>
<b>Ráðstöfunarfé til kaupa á verðbréfum og annarri fjárfestingu .....</b>	<u>15.213.429.199</u>	<u>46.128.995.277</u>
<b>Kaup á verðbréfum og önnur fjárfesting</b>		
Kaup á verðbréfum með breytilegum tekjum .....	3.766.124.227	28.384.328.274
Kaup á verðbréfum með föstum tekjum .....	14.338.813.358	5.991.295.754
Hækkun á bankainnstæðum .....	(2.710.936.142)	6.888.121.021
	<u>15.394.001.443</u>	<u>41.263.745.050</u>
<b>Hækkun (lækkun) á sjóði og veltiinnlánum .....</b>	<u>(180.572.244)</u>	<u>4.865.250.227</u>
<b>Sjóður og veltiinnlán í ársbyrjun .....</b>	<u>4.941.202.302</u>	<u>75.952.075</u>
<b>Sjóður og veltiinnlán í árslok .....</b>	<u>4.760.630.058</u>	<u>4.941.202.302</u>

## 1. Starfsemi

Íslenski lífeyrissjóðurinn starfar samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997 og hefur til þess fullgilt starfsleyfi. Lífeyrissjóðurinn er aldurstengdur sjóður sem rekur bæði séreignadeild og samtryggingadeild.

### Samtrygging

Lífeyrissjóðurinn veitir viðtöku iðgjaldi til greiðslu lífeyris vegna elli til áviloka, örorku eða andláts samkvæmt nánari ákvæðum laganna. Frjáls aðild er að lífeyrissjóðnum og hafa allir þeir sem ekki er skylt að greiða lágmarksidgjald til annars lífeyrissjóðs heimild að greiða í þennan sjóð. Samtryggingadeild fylgir sömu fjárfestingastefnu og Líf II.

### Séreign

Lífeyrissjóðurinn tekur við viðbótariðgjöldum sjóðfélaga. Sjóðfélögum í lífeyrissjóðnum ásamt öðrum sem þess óska er frjálst að greiða viðbótariðgjöld í séreignasjóðinn. Séreignasjóðurinn býður upp á fjórar ávöxtunarleidir með mismunandi ávöxtun og áhættu.

#### Líf I

Líf I stefnir að góðri langtímaávöxtun en sveiflur í ávöxtun geta orðið nokkrar yfir skemmra tímabil. Fjárfestingarstefnan mótast af því að leyfilegt er að nýta fjölbreytt tækifæri sem bjóðast á mörkuðum. Stefnt er að því að fjárfesta 15% af eignum í innlánnum innlánsstofnana, 45% í innlendum skuldabréfum, 20% í hlutabréfum og 10% í framsæknum fjárfestingum innlendum og 10% í framsæknum fjárfestingum erlendum. Deildin hentar þeim sem eiga eftir 20 ár eða meira af söfnunartíma sínum.

#### Líf II

Líf II er ætluð þeim sem kjósa að taka hóflega áhættu með lífeyrissparnað sinn og ná þannig betri ávöxtun til lengri tíma. Stefnt er að því að fjárfesta 17,5% af eignum í innlánnum innlánsstofnana, 60% í innlendum skuldabréfum, 10% í hlutabréfum 5% í framsæknum fjárfestingum innlendum og 7,5% í framsæknum fjárfestingum erlendum. Deildin hentar þeim sem eiga eftir a.m.k. 8-10 ár af söfnunartíma sínum.

#### Líf III

Líf III er ætluð þeim sem vilja stöðuga ávöxtun sem sveiflast lítið. Stefnt er að því að fjárfesta 20% af eignum í innlánnum innlánsstofnana, 67,5% í innlendum skuldabréfum, 5% í hlutabréfum, 2,5% í framsæknum fjárfestingum innlendum og 5% í framsæknum fjárfestingum erlendum. Deildin hentar þeim sem eiga fá ár eftir af söfnunartíma sínum eða eru komnir á eftirlaun.

#### Líf IV

Líf IV er ætluð fyrir þá sem nálgast töku lífeyris eða eru nú þegar farnir að taka út lífeyri. Stefnt er að því að fjárfesta 100% af eignum sjóðsins í skuldabréfum með ábyrgð ríkisins.

### Lífeyrisréttindi

Með iðgjaldagreiðslum til öflunar lífeyrisréttinda í sameign ávinnur sjóðfélagi sér og maka sínum og börnum eftir því sem við á rétt til ellilífeyris, örorkulífeyris og maka- og barnalífeyris. Réttur til töku ellilífeyris hefst þegar sjóðfélagi er orðinn 70 ára. Sjóðfélagi á rétt á örorkulífeyri ef hann verður fyrir orkutapi sem metið er 50% eða meira og leitt hefur til tekjuskerðingar. Andist sjóðfélagi, eiga eftirlifandi maki og börn rétt á lífeyri úr sjóðnum. Í samþykktum sjóðsins er kveðið nánar á um ávinnslu réttinda en hún er aldurstengd. Lífeyrissjóðurinn ábyrgist lífeyrisskuldbindingar sínar í sameign með eignum sínum. Árlega er gerð tryggingafræðileg úttekt á stöðu sjóðsins og getur hún haft áhrif á lífeyrisréttindi, því sjóðnum er skylt að auka eða skerða lífeyrisréttindi sjóðfélaga fari munur milli eigna og lífeyrisskuldbindinga sjóðsins fram yfir tiltekin mörk.

## 1. Starfsemi (framhald)

### Lífeyrisréttindi

Lífeyrisréttindi í séreignasjóðnum miðast við innborguð iðgjöld rétthafa ásamt þeirri hreinu ávöxtun sem fengist hefur á iðgjöldin. Heimilt er að hefja töku séreignarsparnaðar þegar rétthafi er orðinn 60 ára, en þó ekki fyrir en tveimur árum eftir fyrstu greiðslu iðgjalds til öflunar lífeyrisréttinda í séreign.

### Útgreiðsluleiðir

Lífeyrissjóðurinn hefur, frá því að hann fékk starfsleyfi, boðið fjóra kosti (leið I-IV) við öflun lágmarkstryggingaverndar og hafa sjóðfélagar getað valið milli þessara kosta við inngöngu í sjóðinn. Ef sjóðfélagi velur sér ekki ákveðna leið er hann sjálfkrafa settur í leið I.

Frá og með 15. maí 2003 hafa sjóðfélagar eingöngu getað valið milli leiða I og III við inngöngu í sjóðinn. Þeir sjóðfélagar sem höfðu valið leið II eða IV, fyrir 15. maí 2003, geta þó haldið áfram að greiða til sjóðsins samkvæmt þeim leiðum.

Munur leiðanna liggur í því hvornig lögbundið iðgjald sjóðfélaga skiptist á milli sameignar, bundinnar séreignar og frjálsrar séreignar. Allt iðgjald umfram lögbundið lágmarksiðgjald fer í séreign. Frjáls séreign er laus til útborgunar frá 60 ára aldri. Bundin séreign er laus til útborgunar frá 70 ára aldri og greiðist með jöfnum greiðslum til þess tíma er greiðslur úr sameign hefjast. Val útgreiðsluleiðar ræður því hvenær greiðslur úr sameign hefjast. Frjáls séreign og bundin séreign eru að fullu eign sjóðfélagens og erfist samkvæmt erfðalögum. Greiðsla lífeyris úr sameign hefst við 70 ára aldur, eða síðar, eftir því hvaða útgreiðsluleið er valin, og greiðist til æviloka. Sameignin tryggir sjóðfélögum ævilífeyri, örorkulífeyri, makalífeyri og barnalífeyri samkvæmt samþykktum sjóðsins.

### Starfræksla sjóðsins

Landsbankinn annast starfrækslu lífeyrissjóðsins samkvæmt rekstrarsamningi milli sjóðsins og bankans. Skrifstofa sjóðsins er að Austurstræti 11, 155 Reykjavík.

## 2. Reikningsskilaaðferðir

### Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er í samræmi við lög um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, reglur um ársreikninga lífeyrissjóða og lög um ársreikninga. Við gerð ársreikningsins er í öllum meginatriðum fylgt sömu reikningsskilaaðferðum og á fyrra ári.

### Gjaldmiðlar og vísitölur

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gildandi gengi þess dags sem viðskiptin fara fram. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi í lok reikningsskiladags. Gengismunur sem myndast er færður í rekstrarreikning.

	Meðalgengi ársins		Árslokagengi	
	2009	2008	31.12.2009	31.12.2008
Evra ( EUR ).....	172,667	127,455	179,38	168,91
Bandaríkjadalur ( USD ).....	123,594	88,0739	124,6	120,77
Sterlingspund ( GBP ).....	193,894	159,346	201,11	175,78
Japanskt jen ( JPY ).....	1,3246	0,8632	1,3477	1,3357

### Áhættustjórnun

Engir framvirkir gjaldmiðlasamningar við lánastofnanir eru í gangi hjá sjóðnum í árslok 2009.

## 2. Reikningsskilaaðferðir (framhald)

### Skráning iðgjalda

Iðgjöld eru tekjufærð þegar iðgjaldaskilagreinar berast sjóðnum. Í árslok er einnig áætlað vegna ótilkynntra iðgjalda í samtryggingardeild. Óinnheimt iðgjöld í árslok, bæði tilkynnt og ótilkynnt, eru eignfærð sem kröfur á launagreiðendur í efnahagsreikningi.

Sjóðfélagar greiða iðgjöld inn á sameiginlegan iðgjaldareikning lífeyrissjóðsins óháð því í hvaða deild þeir greiða. Þegar skilagreinar hafa borist sjóðnum eru fjárhæðir millifærðar af þessum iðgjaldareikningi inn á réttar deildir. Í lok árs 2009 er staðan á iðgjaldareikningi sjóðsins um 55,5 milljónir króna og er hún færð til skuldar í efnahagsreikningi meðal fyrirfram innheimtra tekna.

### Lífeyrir

Lífeyrir er gjaldfærður þegar hann er greiddur til lífeyrisþega.

### Skráning tekna

Undir tekjur af eignarhlutum fellur arður af hlutabréfum, söluhagnaður og óinnleystur gengismunur af hlutabréfum, bæði vegna breytinga á gengi bréffanna og gengi íslensku krónunnar.

Undir vaxtatekjur og gengismun falla vaxtatekjur af verðbréfum með föstum tekjum, veðlánunum, auk vaxtatekna af iðgjöldum og bankainnstæðum. Þá fellur undir þennan lið gengismunur af verðbréfum með föstum tekjum í erlendum gjaldmiðlum og breytingar á gengi innlendra og erlendra hlutdeildarskírteina.

### Rekstrarkostnaður

Rekstrarkostnaði sjóðsins er skipt á fjárfestingargjöld og rekstrarkostnað eftir því hvort um er að ræða kostnað við eignaumsýslu eða annan rekstur sjóðsins.

### Verðbréf

Verðbréfaeign sjóðsins skiptist í verðbréf með breytilegum tekjum, verðbréf með föstum tekjum og veðlán. Skilgreiningar á framangreindri flokkun ásamt matsaðferðum sem beitt er við hvern lið fjárfestinga eru eftirfarandi:

Verðbréf með breytilegum tekjum eru framseljanleg verðbréf svo sem hlutabréf, hlutdeildarskírteini og önnur slík verðbréf með breytilegum tekjum eða verðbréf sem háð eru afkomu útgefanda. Þau verðbréf með breytilegum tekjum sem skráð eru á skipulegum verðbréfamarkaði eru eignfærð á markaðsverði í árslok, en það telst vera verðið á síðasta skráningardegi ársins. Óskráð bréf eru metin á kaupverði eða áætluðu markaðsverði hvort sem lægra er.

Verðbréf með föstum tekjum eru framseljanleg skuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum sem gefin eru út af lánastofnunum, opinberum aðilum eða öðrum félögum. Hér er átt við bréf sem t.d. eru bundin við vísitölu eða gengi gjaldmiðla hvort sem vextir eru fastir eða hafa tiltekna vaxtaviðmiðun. Verðbréf með föstum tekjum eru eignfærð á markaðsverði í árslok, en það er talið nauðsynlegt til að tryggja réttláta skiptingu ávöxtunar sjóðsins milli rétthafa hans.

Vegna þeirrar áhættu sem tengd er verðbréfaeign eru verðbréf færð niður í ársreikningnum. Hér er ekki um endanlega afskrift að ræða, heldur er myndaður mótveikningur sem færður er til frádráttar verðbréfaeign í efnahagsreikningi.

# Skýringar

## 3. Lífeyrir

Lífeyrir greinist þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samcign
Ellilífeyrir .....	16.770.109	33.487.066	545.195.873	350.097.964	1.450.440
Fyrirframgreiðsla séreignarsparnaðar.....	1.930.193.662	619.858.905	189.041.208	254.955.612	0
Örorkulífeyrir .....	3.093.486	6.182.967	5.197.382	987.137	19.006.752
Makalífeyrir .....	0	7.365.931	8.085.262	6.270.400	1.762.137
Barnalífeyrir .....	205.921	4.605.829	8.485.734	15.007.237	156.109
	<u>1.950.263.178</u>	<u>671.500.698</u>	<u>756.005.459</u>	<u>627.318.350</u>	<u>22.375.438</u>
Framlag upp í örorkulífeyrir skv. örorkusamkomulagi lífeyrissjóða.....					(2.328.117)
	<u>1.950.263.178</u>	<u>671.500.698</u>	<u>756.005.459</u>	<u>627.318.350</u>	<u>20.047.321</u>

## 4. Vaxtatekjur og gengismunur

Vaxtatekjur og gengismunur greinist þannig:

	2009	2008
Af verðbréfum með breytilegum tekjum.....	1.543.768.621	(484.185.894)
Af verðbréfum með föstum tekjum.....	825.627.229	(1.364.104.510)
Af bankainnstæðum.....	1.229.251.919	125.066.509
Breyting á niðurfærslu verðbréfacignar.....	(24.344.132)	(5.850.608.937)
	<u>3.574.303.637</u>	<u>(7.573.832.832)</u>

## 5. Rekstrargjöld

Hjá lífeyrissjóðnum starfar enginn starfsmaður en samkvæmt rekstrarsamningi milli sjóðsins og Landsbankans annast bankinn starfrækslu sjóðsins. Bankinn greiðir laun stjórnar og forstöðumanns sjóðsins og eru þau innifalin í þóknun sjóðsins til hans.

Laun og tengd gjöld til stjórnar sjóðsins sundurliðast þannig:

	2009	2008
Brynjar Þór Guðmundsson, stjórnarformaður.....	90.000	0
Ingólfur Guðmundsson.....	100.000	0
Helgi Magnússon.....	100.000	600.000
Jón Snorri Snorrason.....	415.000	600.000
Kristín Jóhannsdóttir.....	100.000	600.000
Þórhallur Haukur Reynisson.....	40.000	240.000
Örnólfur Jónsson.....	100.000	350.000
Bragi Gunnarsson.....	90.000	0
Katrín Friðriksdóttir.....	225.000	0
Valdís Arnardóttir.....	225.000	0
Þórir Óskarsson.....	90.000	0
Mótframlag í lífeyrissjóð og tryggingagjald.....	233.777	329.046
	<u>1.808.777</u>	<u>2.719.046</u>

## 5. Rekstrargjöld (framhald)

<b>Þóknun til endurskoðenda sundurliðast þannig:</b>	2009	2008
Endurskoðun, árs- og milliuppgjör.....	8.495.947	6.500.353
Önnur sérfræðiþjónusta .....	2.322.302	940.437
	<u>10.818.249</u>	<u>7.440.790</u>
<b>Fjárfestingagjöld sundurliðast þannig:</b>	2009	2008
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður:		
Reiknaður umsýslu- og stjórnunarkostnaður.....	8.515.104	8.552.088
	<u>8.515.104</u>	<u>8.552.088</u>
<b>Rekstrarkostnaður sundurliðast þannig:</b>	2009	2008
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður:		
Reiknaður umsýslu- og stjórnunarkostnaður.....	17.030.211	17.104.179
Endurskoðun.....	1.488.657	0
Fjármálaeftirlitið.....	4.798.000	2.771.000
Lagt í bundna séreign vegna örorku.....	5.131.374	1.698.543
Tryggingastærðfræðingur.....	2.315.700	179.280
Landsamtök lífeyrissjóða.....	581.196	648.748
Umsjónaraðili.....	5.702.412	0
Afgreiðslugjald markaðar.....	14.653	148.126
Starfsábyrgðartrygging.....	0	363.417
Ýmis kostnaður.....	1.290.097	895.208
	<u>38.352.300</u>	<u>23.808.501</u>

Umsýsluþóknun Íslenska lífeyrissjóðsins til Landsbankans er 0,1% af meðalstöðu hreinnar eignar yfir árið. Því til viðbótar reiknast árangurstengd þóknun ef ávöxtun eigna sjóðsins fer umfram þær viðmiðunarvísitölur sem fjárfestingastefna sjóðsins tekur mið af.

Árangurstengd þóknun er 20% af ávöxtun umfram viðmið sjóðsins. Samanlögð þóknun getur þó ekki farið umfram 0,5% af eignum. Árangurstengd þóknun er reiknuð sérstaklega fyrir samtryggingardeildina og hverja leið Lífsbrautarinnar. Árangurstengd þóknun reiknast af jákvæðri jafnt sem neikvæðri ávöxtun.

Til þess að Landsbankinn fái aukna umsýsluþóknun í formi árangurstengdrar umsýsluþóknunar þarf ávöxtun eigna Íslenska lífeyrissjóðsins að ganga mjög vel. Árangurinn þarf að vera betri en meðaltalsbreyting á þeim mörkuðum sem hann er að fjárfesta á. Auk þess þarf sjóðurinn að vinna upp þann viðskiptakostnað sem leggst til við eignastýringu sjóðsins.

### Viðmiðunarvísitölur:

- **Íslensk skuldabréf** - Skuldabréfavísitölur Kauphallar Íslands, í samræmi við fjárfestingastefnu sjóðsins.
- **Erlend hlutabréf og skuldabréf** - Alþjóðlegar hlutabréfa- og skuldabréfavísitölur, í samræmi við fjárfestingastefnu sjóðsins.

Á árinu 2009 greiddi Íslenski lífeyrissjóðurinn ekki árangurstengda þóknun til Landsbankans.

## 6. Verðbréf með breytilegum tekjum

Verðbréf með breytilegum tekjum greinast þannig:	2009
Eignarhlutar í innlendum hlutafélögum .....	116.902.443
Eignarhlutar í erlendum hlutafélögum .....	310.386.336
Hlutdeildarskírteini í innlendum verðbréfasjóðum .....	3.921.954.924
Framsæknar fjárfestingar.....	1.188.165.314
Hlutdeildarskírteini í erlendum verðbréfasjóðum .....	1.575.930.385
	7.113.339.402

### Eignarhlutar í innlendum félögum greinast þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Sameign
Skráð félög:					
Marel Food Systems hf.....	59.866.936	29.933.468	0	0	9.977.843
Skráð félög alls .....	59.866.936	29.933.468	0	0	9.977.843
Óskráð félög:					
Ímskipafélag Íslands ehf.....	2.518.676	0	7.287.189	7.287.189	0
Rekstrarf Framtakssj Íslands GP ehf.....	0	0	0	0	9.320
Eignarhaldsfélag lífeyrissjóða.....	6.765	10.256	4.801	0	0
Óskráð félög alls .....	2.525.441	10.256	7.291.990	7.287.189	9.320
Innlend félög alls .....	62.392.377	29.943.724	7.291.990	7.287.189	9.987.163

### Eignarhlutar í erlendum félögum greinast þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Sameign
SPDR Barclays Capital.....	163.734.836	97.664.789	16.471.789	0	32.514.922
Erlend félög alls .....	163.734.836	97.664.789	16.471.789	0	32.514.922
Hlutabréfacign alls .....	226.127.213	127.608.513	23.763.779	7.287.189	42.502.085

### Innlend hlutdeildarskírteini greinast þannig:

Innlendir skuldabréfasjóðir:	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Sameign
Markaðsbréf stutt .....	232.110.677	158.393.075	22.719.528	60.694.203	62.859.803
Markaðsbréf meðal .....	159.303.496	33.505.101	20.079.956	65.069.928	41.064.411
Markaðsbréf löng .....	202.894.349	139.185.530	67.640.477	0	28.926.508
Reiðubréf ríkikstryggð .....	100.406.597	50.203.148	120.229.875	100.406.597	50.203.148
Sparibréf stutt .....	104.190.000	102.643.212	125.028.000	82.319.775	51.894.303
Landsbanki Diversified Yield Fund .....	2.005.979	1.671.649	711.375	0	522.852
Fyrirtækjabréf L.Í. ....	342.147.718	214.776.131	219.843.781	150.051.598	73.977.424
Skuldabréfasjóðir alls.....	1.143.058.816	700.377.846	576.252.992	458.542.101	309.448.449
Innlendir hlutabréfasjóðir:					
Úrvallsbréf .....	54.907.372	0	0	0	0
Landsbanki Global Equity Fund .....	245.173.191	94.173.441	0	0	55.027.254
Landsbanki nordic 40 .....	173.372.464	62.011.666	24.804.666	0	24.804.666
Hlutabréfasjóðir alls.....	473.453.027	156.185.107	24.804.666	0	79.831.920
Innlendir hlutdeildarskírteini alls.....	1.616.511.843	856.562.953	601.057.658	458.542.101	389.280.369

# Skýringar

## 6. Verðbréf með breytilegum tekjum (framhald)

### Framsæknaðar fjárfestingar greinast þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Sameign
Landsbanki Currency Fund .....	1.815.169	1.014.965	288.872	0	317.054
Landsbanki Aquila Real Estate Fund 1 .....	55.080.304	55.080.304	11.431.721	0	11.431.721
Landsbanki Absolute Return Strategies .....	92.900.512	55.967.148	9.571.028	0	18.607.928
Landsbanki Private Equity II .....	163.895.021	80.174.788	39.957.613	0	39.957.613
Landsbanki Mezzanine Fund .....	6.178.883	9.268.352	4.816.222	0	1.853.626
Landsbanki Mezzanine Fund II .....	211.422.797	176.185.665	70.473.742	0	70.474.266
Framsæknaðar fjárfestingar alls.....	531.292.686	377.691.222	136.539.198	0	142.642.208

### Erlend hlutdeildarskírteini greinast þannig:

Erlendir hlutabréfasjóðir:	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Sameign
Jupiter Global Fund - Global Equities .....	475.971.286	209.817.224	40.795.694	0	29.862.810
Jupiter Global Fund - European Growth .....	472.944.895	113.812.342	72.385.792	0	88.726.737
LiShares eb.rexx Government Germ .....	71.613.605	0	0	0	0
Erlend hlutdeildarskírteini alls.....	1.020.529.786	323.629.566	113.181.486	0	118.589.547
Verðbréfasjóðir alls.....	3.168.334.315	1.557.883.741	850.778.342	458.542.101	650.512.124
Verðbréf með breytilegum tekjum alls.....	3.394.461.528	1.685.492.254	874.542.121	465.829.290	693.014.209

## 7. Verðbréf með föstum tekjum

### Skuldabréf með ríkisábyrgð greinast þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Sameign
Ríkisbréf .....	1.169.873.436	583.963.220	379.122.476	448.846.995	446.653.276
Íbúðabréf .....	1.789.378.908	1.439.767.020	1.155.936.039	640.541.692	705.630.045
Ríkisvixlar .....	293.645.794	97.906.913	97.881.938	195.813.826	97.881.938
Kaupþing Búnaðarbanki 96 1B .....	0	24.712.408	0	0	0
Stofnlánadeild Landbúnaðarins 95/01 .....	0	10.218.777	284.976	0	0
Skuldabréf með ríkisábyrgð alls.....	3.252.898.138	2.156.568.338	1.633.225.429	1.285.202.513	1.250.165.259

### Skuldabréf sveitarfélaga greinast þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Sameign
Reykjavíkurborg .....	0	8.397.272	0	0	10.099.114
Kópavogsbær 08 1 .....	50.495.576	30.297.350	20.198.234	0	138.706.558
Skuldabréf með ríkisábyrgð alls.....	50.495.576	38.694.622	20.198.234	0	148.805.672

# Skýringar

## 7. Verðbréf með föstum tekjum ( framhald )

### Víxlar lánastofnana greinast þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Sameign
Glitnir 03 0202 .....	3.000.000	0	0	0	0
Víxlar lánastofnana alls.....	3.000.000	0	0	0	0

### Skbr fyrirt og skbr m einf áby sveitarfél greinist þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Sameign
Marel 09 1 .....	62.338.526	31.680.235	0	0	15.329.146
Landsnet 09 1.....	51.313.008	41.050.403	20.525.205	0	92.363.408
Grensáskirkja 1995.....	0	0	6.955.273	0	0
Garðasókn 1992 .....	0	0	6.941.492	0	7.023.309
RARIK 09 1.....	0	0	0	0	56.015.533
Atorka 1. fl. 2006.....	2.363.625	0	0	0	0
Skbr ft og skbr m einf áby sveitarf alls.....	116.015.159	72.730.638	34.421.970	0	170.731.396
Verðbréf með föstum tekjum alls.....	3.422.408.873	2.267.993.598	1.687.845.633	1.285.202.513	1.569.702.327

## 8. Niðurfærsla verðbréfa

### Niðurfærsla verðbréf með breytilegum tekjum greinast þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Sameign
Framsæknar fjárfestingar.....	75.820.538	67.783.622	23.268.160	0	22.527.642
Niðurfærsla í lok árs.....	75.820.538	67.783.622	23.268.160	0	22.527.642
Niðurfærsla í upphafi árs.....	1.914.330.370	1.216.919.659	1.167.463.606	776.081.695	415.945.021
Bakf. niðurfærsla komið gengi á sjóð.....	1.774.452.611	1.113.258.780	1.137.778.385	776.081.695	383.584.710
Breyting niðurfærslu á tímabilinu.....	(64.057.221)	(35.877.257)	(6.417.061)	0	(9.832.669)

### Niðurfærsla verðbréf með föstum tekjum greinast þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Sameign
Skbr. og víxlar lánastofnana.....	166.310.158	115.614.994	38.538.331	0	0
Skbr ft og skbr m ábyrgð sveitarfél.....	29.985.004	12.443.347	0	0	4.147.783
Niðurfærsla í lok árs.....	196.295.162	128.058.341	38.538.331	0	4.147.783
Niðurfærsla í upphafi árs.....	125.375.920	110.256.945	80.785.026	43.984.675	0
Bakf. niðurfærsla komið gengi á sjóð.....	0	0	43.984.675	43.984.675	0
Breyting niðurfærslu á tímabilinu.....	70.919.242	17.801.396	1.737.980	0	4.147.783

## 9. Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

### Fjárfestingar skiptast þannig eftir gjaldmiðlum:

	Í íslenskum krónum	Í erlendum gjaldmiðlum	Samtals
Verðbréf með breytilegum tekjum .....	3.983.269.679	3.049.894.935	7.033.164.614
Verðbréf með föstum tekjum .....	10.313.327.732	0	10.313.327.732
Bankainnstæður.....	4.272.584.035	0	4.272.584.035
	18.569.181.446	3.049.894.935	21.619.076.381
Hlutfallsleg skipting .....	85,9%	14,1%	100%

## 10. Markaðsverð fjárfestinga sjóðsins

Verðbréf með föstum tekjum eru eignfærð á markaðsverði í séreignardeildum lífeyrissjóðsins en á kaupávöxtunarkröfu í samtryggingardeild. Væru verðbréf með föstum tekjum í sameignardeild lífeyrissjóðsins færð til eignar miðað við markaðskröfu í lok árs væri mat þeirra 53,9 milljónum króna herra og hrein eign til greiðslu lífeyris þeim mun hærri.

## 11. Ábyrgðir, skuldbindingar og önnur mál

Lífeyrissjóðurinn hefur skuldbundið sig til að fjárfesta í Framtakssjóði Íslands fyrir 70 milljónir króna.

Lífeyrissjóðurinn hefur í árslok skuldbundið sig til að fjárfesta á næstu misserum í Landsbanka Private Equity II fyrir EUR 1.817.545

Lífeyrissjóðurinn fjárfesti í fagfjárfestingasjóðum Landsvaka hf., Landsbanki Mezzanine Fund I og Landsbanki Mezzanine Fund II. Sjóðirnir tóku þátt í sambankalánum með Landsbanka Íslands hf. og fjárfestu þannig í dreifðu lánasafni evrópskra fyrirtækja. Eftir hrun Landsbanka Íslands í október 2008 telur slitastjórn bankans óvissu ríkja um eignaréttalega stöðu sjóðanna hvað varðar hlutdeild þeirra í einstökum lánnum. Bankinn hefur ekki greitt sjóðunum hlutdeild þeirra í innheimtum afborgunum og vöxtum, eins og sjóðirnir telja að ótvírætt að eigi að gera samkvæmt samningum.

## 12. Lífeyrisskuldbindingar

Tryggingafræðilegt mat á lífeyrisskuldbindingum sjóðsins:

Samkvæmt tryggingafræðilegum útreikningi nemur áfallin lífeyrisskuldbinding samtryggingadeildar sjóðsins 4.170 milljónum króna árslok 2009 miðað við 3,5% ársvexti og að teknu tilliti til áætlaðs kostnaðar við rekstur sjóðsins. Endurmetin hrein eign deildarinnar í árslok 2009 er 3.614,4 milljónir króna eða 555,6 milljónum krónum lægri. Lífeyrisskuldbinding samtryggingadeildar í árslok 2009 greinist þannig:

	Áfallin skuldbinding m.kr.	Framtíðar- skuldbinding m.kr.	Heildar- skuldbinding m.kr.
<b>Eignir:</b>			
Hrein eign til greiðslu lífeyris .....	3.444,3		3.444,3
Núvirði verðbréfa, hækkun .....	194,2		194,2
Lækkun vegna fjárfestingargjalda .....	(24,1)		(24,1)
Núvirði framtíðariðgjalda .....		10.037,4	10.037,4
	<u>3.614,4</u>	<u>10.037,4</u>	<u>13.651,8</u>
	Áfallin skuldbinding m.kr.	Framtíðar- skuldbinding m.kr.	Heildar- skuldbinding m.kr.
<b>Skuldbindingar:</b>			
Ellilífeyrir .....	2.991,1	7.523,4	10.514,5
Örorkulífeyrir .....	861,8	1.749,0	2.610,8
Makalífeyrir .....	254,1	512,4	766,5
Barnalífeyrir .....	0,4	120,3	120,7
Rekstrarkostnaður .....	62,6	303,8	366,4
	<u>4.170,0</u>	<u>10.208,9</u>	<u>14.378,9</u>
Skuldbindingar umfram eignir.....	(555,6)	(171,5)	(727,1)
Í hlutfalli af skuldbindingum .....	-13,3%	-1,7%	-5,1%

# Skýringar

## 13. Aðrar eignir

Aðrar eignir greinast þannig:	2009	2008
Kröfur vegna iðgjaldaflutninga.....	69.431	666.965
Landsbankinn.....	0	26.394.017
Skipting vaxta milli deilda.....	1.983.547	1.814.627
Innlendar viðskiptakröfur.....	56.580.667	342.400.000
Erlendar viðskiptakröfur.....	0	153.409.536
Áfallnir vextir bankareikninga og innlána.....	19.580.141	0
Aðrar eignir .....	733.623	768.422
	<u>78.947.409</u>	<u>525.453.567</u>

## 14. Aðrar skuldir

Aðrar skuldir greinast þannig:	2009	2008
Ógreiddir staðgreiðsluskattar.....	307.896.641	34.315.019
Ógreiddur kostnaður.....	36.975.764	73.066.446
	<u>344.872.405</u>	<u>107.381.465</u>

## 15. Samþykki ársreiknings

Ársreikningurinn var samþykktur af stjórn sjóðsins þann 20. apríl 2010.

# Skýringar

## 16. Kennitölur

### Fimm ára yfirlit um kennitölur sjóðsins samkvæmt reglum um ársreikninga lífeyrissjóða:

	2009	2008	2007	2006	2005
Hrein raunávöxtun .....	5,13%	-34,40%	2,22%	10,10%	8,65%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar					
sl. 5 ár .....	-3,35%	-3,04%	8,15%	7,35%	4,12%
sl. 10 ár .....	0,98%	-0,54%	4,64%	5,06%	4,67%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráð verðbréf m. breytíl. tekjum .....	14,00%	47,38%	26,70%	78,03%	89,86%
Skráð verðbréf m. föstum tekjum .....	47,22%	1,64%	62,19%	2,55%	0,21%
Óskráð verðbr. m. breytíl. tekjum .....	18,53%	5,18%	2,55%	8,18%	0,56%
Óskráð verðbréf m. föstum tekjum .....	0,48%	0,88%	7,99%	0,89%	3,23%
Bankainnstæður .....	19,76%	44,91%	0,57%	10,34%	6,14%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í íslenskum krónum .....	85,89%	92,39%	87,54%	84,16%	71,28%
Eignir í erl. gjaldmiðlum .....	14,11%	7,61%	12,46%	15,84%	28,72%
Fjöldi virkra sjóðfélaga - meðaltal.....	11.805	15.497	14.629	12.788	9.277
Fjöldi virkra lífeyrisþega - meðaltal.....	990	740	516	400	290
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Eftirlaun .....	23,51%	89,60%	89,60%	91,12%	88,88%
Fyrirframgreiðsla séreignarsparnaðar .....	74,34%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Örorkulífeyrir .....	0,86%	5,12%	5,12%	3,44%	4,04%
Makalífeyrir .....	0,58%	4,85%	4,85%	4,56%	3,89%
Barnalífeyrir .....	0,71%	0,43%	0,43%	0,87%	3,19%
Fjárhagsstaða skv. tryggingafræðilegri úttekt:					
Hrein eign					
umfram heildarskuldbindingar .....	-5,1%	-4,9%	2,5%	9,8%	4,9%
Hrein eign					
umfram áfallnar skuldbindingar .....	-13,3%	-22,5%	9,7%	53,8%	37,5%
Yfirlit um kennitölur, skipt niður á brautir sjóðsins:					
	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Sameign
Hrein raunávöxtun .....	6,80%	5,36%	3,59%	2,35%	3,18%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar					
sl. 5 ár .....	-4,40%	-4,30%	-5,30%		-3,70%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráð verðbr. m. brl. tekjum .....	19,44%	14,83%	3,72%	15,31%	8,05%
Skráð verðbr. m. föstum tekjum .....	40,86%	43,82%	49,05%	71,36%	54,58%
Óskráð verðbr. m. brl. tekjum .....	21,13%	16,18%	21,91%	10,6%	16,16%
Óskráð verðbr. m. föstum tekjum .....	0,04%	1,55%	0,41%	0,00%	0,25%
Bankainnstæður .....	18,53%	23,62%	24,91%	2,78%	20,96%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í íslenskum krónum .....	79,48%	85,11%	91,62%	100,00%	90,34%
Eignir í erl. gjaldmiðlum .....	20,52%	14,89%	8,38%		9,66%
Fjöldi sjóðfélaga .....	17.963	5.050	2.892	3.081	6.058
Fjöldi lífeyrisþega .....	66	87	394	422	80

# Deildarskipt yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2009

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Sameign	Samtals 2009
<b>Iðgjöld</b>						
Iðgjöld sjóðfélaga .....	890.404.917	319.113.362	169.643.766	157.648.954	214.489.312	1.751.300.311
Iðgjöld launagreiðenda .....	895.442.654	332.763.917	196.233.367	120.149.999	425.195.300	1.969.785.237
Réttindaflutningur og endurgreiðslur milli brauta .....	(572.878.473)	113.554.056	308.798.535	150.525.886	0	0
Réttindaflutningur og endurgreiðslur .....	(1.613.728.050)	(1.126.019.153)	(664.823.105)	(579.983.565)	(960.446)	(3.985.514.315)
	<u>(400.758.952)</u>	<u>(360.587.818)</u>	<u>9.852.563</u>	<u>(151.658.726)</u>	<u>638.724.166</u>	<u>(264.428.767)</u>
<b>Lífeyrir</b>						
Lífeyrir .....	1.950.263.178	671.500.698	756.005.459	627.318.350	22.375.438	4.027.463.123
Tryggingakostnaður .....	0	0	0	0	(2.328.117)	(2.328.117)
	<u>1.950.263.178</u>	<u>671.500.698</u>	<u>756.005.459</u>	<u>627.318.350</u>	<u>20.047.321</u>	<u>4.025.135.006</u>
<b>Fjárfestingartekjur</b>						
Tekjur af eignarhlutum .....	113.384	150.768	66.475	0	4.544	335.171
Vaxtatekjur og gengismunur .....	1.572.825.781	892.228.750	505.926.596	252.169.169	351.153.341	3.574.303.637
	<u>1.572.939.165</u>	<u>892.379.518</u>	<u>505.993.071</u>	<u>252.169.169</u>	<u>351.157.885</u>	<u>3.574.638.808</u>
<b>Fjárfestingargjöld</b>						
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður .....	3.430.217	2.085.117	1.311.670	725.872	962.228	8.515.104
Vaxtagjöld .....	2.917.605	1.760.684	1.423.205	1.149.507	551.804	7.802.805
	<u>6.347.822</u>	<u>3.845.801</u>	<u>2.734.875</u>	<u>1.875.379</u>	<u>1.514.032</u>	<u>16.317.909</u>
<b>Rekstrarkostnaður</b>						
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður .....	12.119.025	7.302.583	4.645.567	2.689.207	11.595.918	38.352.300
	<u>12.119.025</u>	<u>7.302.583</u>	<u>4.645.567</u>	<u>2.689.207</u>	<u>11.595.918</u>	<u>38.352.300</u>
<b>Hækkun á hreinni eign á árinu</b> .....	(796.549.812)	(150.857.382)	(247.540.267)	(531.372.493)	956.724.780	(769.595.174)
<b>Hrein eign frá fyrra ári</b> .....	10.877.815.901	6.612.146.290	4.353.267.055	2.603.800.425	2.487.527.244	26.934.556.915
<b>Hrein eign í árslok til gr. lífeyris</b> .....	10.081.266.089	6.461.288.908	4.105.726.788	2.072.427.932	3.444.252.024	26.164.961.741

## Deildarskiptur efnahagsreikningur 31. desember 2009

Eignir	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Sameign	Samtals 2009
<b>Fjárfestingar</b>						
Verðbréf með breytilegum tekjum .....	3.394.461.528	1.685.492.254	874.542.121	465.829.290	693.014.209	7.113.339.402
Verðbréf með föstum tekjum .....	3.422.408.873	2.267.993.598	1.687.845.633	1.285.202.513	1.569.702.327	10.233.152.944
Bankainnstræður .....	1.550.000.000	1.222.584.035	850.000.000	50.000.000	600.000.000	4.272.584.035
	8.366.870.401	5.176.069.887	3.412.387.754	1.801.031.803	2.862.716.536	21.619.076.381
<b>Kröfur</b>						
Kröfur á launagreiðendur .....	21.321.445	13.128.848	5.759.608	1.459.630	65.055.365	106.724.896
Aðrar kröfur .....	30.295.111	33.922.148	8.022.283	1.745.621	4.962.246	78.947.409
	51.616.556	47.050.996	13.781.891	3.205.251	70.017.611	185.672.305
<b>Aðrar eignir</b>						
Rekstrarfjárm. og aðrar efnisl. eignir .....	0	0	0	0	0	0
Sjóður og veltinnlán .....	1.878.753.972	1.323.564.527	717.435.121	319.500.681	521.375.757	4.760.630.058
	1.878.753.972	1.323.564.527	717.435.121	319.500.681	521.375.757	4.760.630.058
<b>Eignir</b>	10.297.240.929	6.546.685.410	4.143.604.766	2.123.737.735	3.454.109.904	26.565.378.744
<b>Skuldir</b>						
<b>Viðskiptaskuldir</b>						
Viðskiptareikningur milli brauta .....	(24.457.463)	10.426.302	2.818.650	5.378.042	5.834.469	0
Aðrar skuldir .....	184.887.705	74.970.200	35.059.328	45.931.761	4.023.411	344.872.405
	160.430.242	85.396.502	37.877.978	51.309.803	9.857.880	344.872.405
<b>Áfallinn kostnaður og fyrirframinnheimtar tekjur</b>						
Fyrirfram innheimtar tekjur .....	55.544.598	0	0	0	0	55.544.598
	55.544.598	0	0	0	0	55.544.598
	215.974.840	85.396.502	37.877.978	51.309.803	9.857.880	400.417.003
<b>Skuldir</b>						
<b>Hrein eign til greiðslu lífeyris alls</b>	10.081.266.089	6.461.288.908	4.105.726.788	2.072.427.932	3.444.252.024	26.164.961.741

## Deildarskipt yfirlit um sjóðstreymi ársins 2009

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Sameign	Samtals 2009
<b>Inngreiðslur</b>						
Iðgjöld .....	(329.597.408)	(376.256.521)	8.973.250	(151.558.252)	615.511.292	(232.927.639)
Fjárfestingartekjur .....	757.175.044	443.863.748	254.184.271	150.715.332	198.295.166	1.804.233.561
Afborganir verðbréfa .....	17.648.496	991.038.432	149.796.609	30.595.595	59.200.081	1.248.279.213
Seld verðbréf með breytilegum tekjum .....	4.366.082.671	2.627.080.034	2.645.359.318	952.124.320	1.015.200.127	11.605.846.470
Seld verðbréf með föstum tekjum .....	1.768.254.456	487.097.176	993.927.098	1.070.267.101	10.515.199	4.330.061.030
Aðrar inngreiðslur .....	114.233.856	108.741.735	46.374.680	0	31.005.636	300.355.907
	<u>6.693.797.115</u>	<u>4.281.564.604</u>	<u>4.098.615.226</u>	<u>2.052.144.096</u>	<u>1.929.727.501</u>	<u>19.055.848.542</u>
<b>Útgreiðslur</b>						
Lífeyrir .....	1.786.496.346	605.472.307	731.891.240	627.418.805	22.944.669	3.774.223.367
Fjárfestingargjöld .....	4.285.944	2.638.475	1.805.664	208.596	(1.153.027)	7.785.653
Rekstrarkostnaður án afskrifta .....	16.489.624	10.151.598	7.057.908	5.605.799	7.907.306	47.212.234
Viðskiptareikningar milli brauta .....	41.549.701	(643.017)	662.457	(8.007.118)	(8.995.631)	24.566.392
Aðrar útgreiðslur .....	0	0	0	(11.368.303)	0	(11.368.303)
	<u>1.848.821.615</u>	<u>617.619.363</u>	<u>741.417.269</u>	<u>613.857.779</u>	<u>20.703.317</u>	<u>3.842.419.343</u>
<b>Ráðstöfunarfé til kaupa á verðbréfum og annarri fjárfestingu .....</b>	<b>4.844.975.500</b>	<b>3.663.945.241</b>	<b>3.357.197.957</b>	<b>1.438.286.317</b>	<b>1.909.024.184</b>	<b>15.213.429.199</b>
<b>Kaup á verðbréfum og önnur fjárfesting</b>						
Kaup á verðbréfum með breytil. tekjum .....	2.197.185.296	661.903.369	474.689.045	79.999.700	352.346.817	3.766.124.227
Kaup á verðbréfum með föstum tekjum .....	4.908.654.914	3.469.515.599	2.584.859.569	2.210.559.480	1.165.223.796	14.338.813.358
Hækkun (lækkun) á bankainnstaðum .....	(1.856.369.763)	(474.362.512)	349.722.222	(1.170.521.356)	440.595.267	(2.710.936.142)
	<u>5.249.470.447</u>	<u>3.657.056.456</u>	<u>3.409.270.836</u>	<u>1.120.037.824</u>	<u>1.958.165.880</u>	<u>15.394.001.443</u>
	<u>(404.494.947)</u>	<u>6.888.785</u>	<u>(52.072.879)</u>	<u>318.248.493</u>	<u>(49.141.696)</u>	<u>(180.572.244)</u>
<b>Sjóður og veltiinnlán á sjóði og veltiinnlánum .....</b>	<b>2.283.248.919</b>	<b>1.316.675.742</b>	<b>769.508.000</b>	<b>1.252.188</b>	<b>570.517.453</b>	<b>4.941.202.302</b>
<b>Sjóður og veltiinnlán í ársbyrjun .....</b>	<b>1.878.753.972</b>	<b>1.323.564.527</b>	<b>717.435.121</b>	<b>319.500.681</b>	<b>521.375.757</b>	<b>4.760.630.058</b>

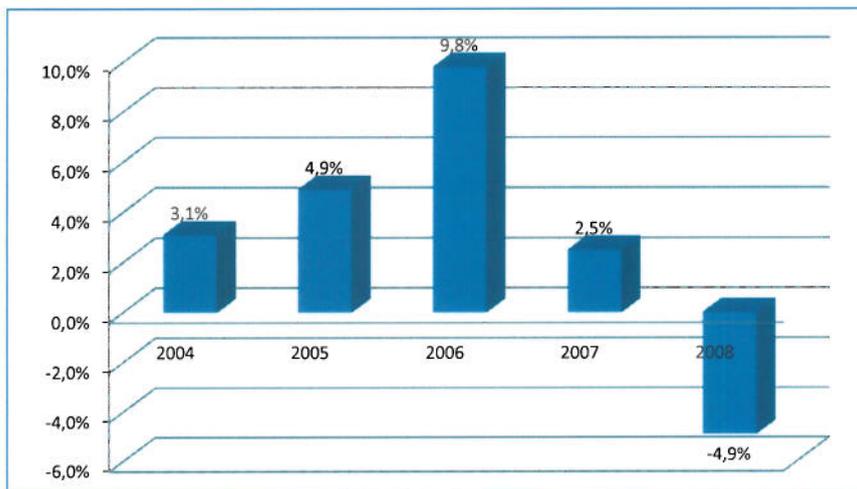
# Fjárfestingarstefnan 2010 - samantekt.

Fjárfestingarstefna Íslenska lífeyrissjóðsins er mótuð út frá stöðu sjóðsins, aldri sjóðfélaga, markmiðum og áhættuþoli. Stefnan markast síðan af 36 gr. og 36 gr. a laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrissréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, ásamt samþykktum sjóðsins.

Fyrir Samtryggingardeild sjóðsins kemur hún fram í tryggingarfræðilegri úttekt og framtíðargreiðsluflæði. Markmið við ávöxtun eigna er að eignir þurfa að standa undir skuldbindingum og vænt ávöxtun þarf að vera umfram 3,5%. Stjórn sjóðsins ákvarðar hversu mikla áhættu hún er tilbúin að taka til að ná markmiðum sjóðsins og hámarka ávöxtun í samræmi við þá áhættu.

## Tryggingarfræðileg staða

Samkvæmt tryggingarfræðilegri úttekt Samtryggingarinnar frá árinu 2008 þá er höfuðstóll sjóðsins og núvirði framtíðariðgjalda 4,9% lægri heldur en heildarskuldbindingar. Á eftirfarandi mynd má sjá niðurstöður úr tryggingarfræðilegri úttekt sl. 5 ár.



Tryggingarfræðileg staða sjóðsins versnaði talsvert við þau áföll sem sjóðurinn varð fyrir á árinu 2008. Tryggingarfræðileg staða hans er samt sem áður vel innan þeirra marka sem heimilt er skv. lögum.

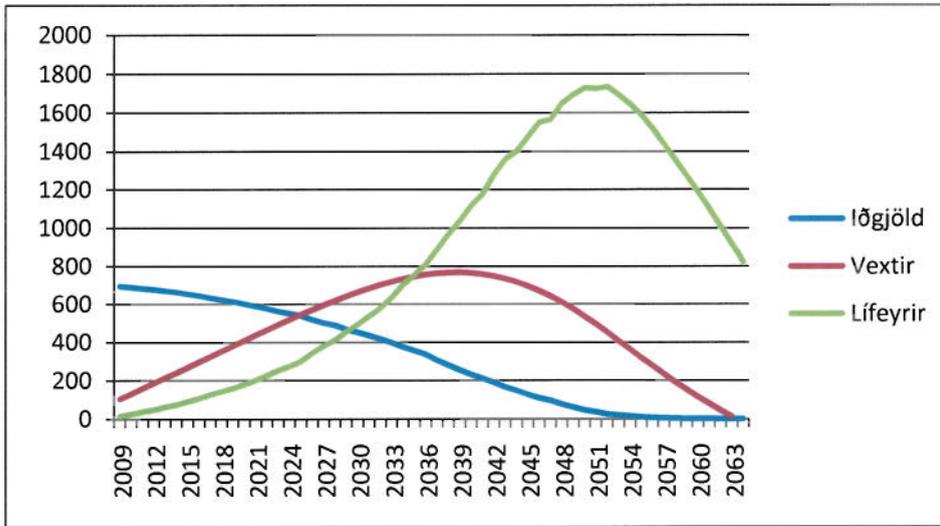
Iðgjöldum til Samtryggingardeildar Íslenska lífeyrissjóðsins er ráðstafað til frjálsrar séreignar, bundinnar séreignar og sameignar. Samningur sjóðfélaga við lífeyrissjóðinn og val á leið til lágmarkstryggingarverndar ræður því hvernig iðgjaldi hans er ráðstafað. Réttindi sjóðfélaga til lífeyris í sameignardeild og skylda þeirra til greiðslu iðgjalda til sjóðsins fara eftir ákvæðum samþykpta sem staðfestar voru af fjármálaráðuneytinu 8. október 2009.

## Framtíðargreiðsluflæði og lífeyrisbyrði

Forsendur útreikninga framtíðargreiðsluflæðis eru byggðar á tryggingarfræðilegri úttekt ársins 2008. Myndin hér fyrir neðan sýnir þróun heildareigna sjóðsins miðað við að ekki bætist við fleiri sjóðfélagar.

# Fjárfestingarstefnan 2010 - samantekt.

Myndin hér fyrir neðan sýnir greiðsluflæði sjóðsins.



Á myndinni má sjá væntanleg iðgjöld og lífeyrisgreiðslur miðað við núverandi sjóðfélaga. Á næstu árum mun draga úr greiðslu iðgjalda en lífeyrisgreiðslur munu aukast. Frá árinu 2030 verða lífeyrisgreiðslur hærra en iðgjöld m.v. forsendur, en hér er ekki tekið tillit til eigna, aðeins inn- og útgreiðslna. Hámark lífeyrissgreiðslna verður um 2052. Tryggingarfræðileg úttekt 2008 sýnir að þó svo að að eignir sjóðsins séu 4,9% undir heildarskuldbindingum sé staða sjóðsins viðunandi þrátt fyrir aukinn þunga lífeyrisgreiðslna í framtíðinni.

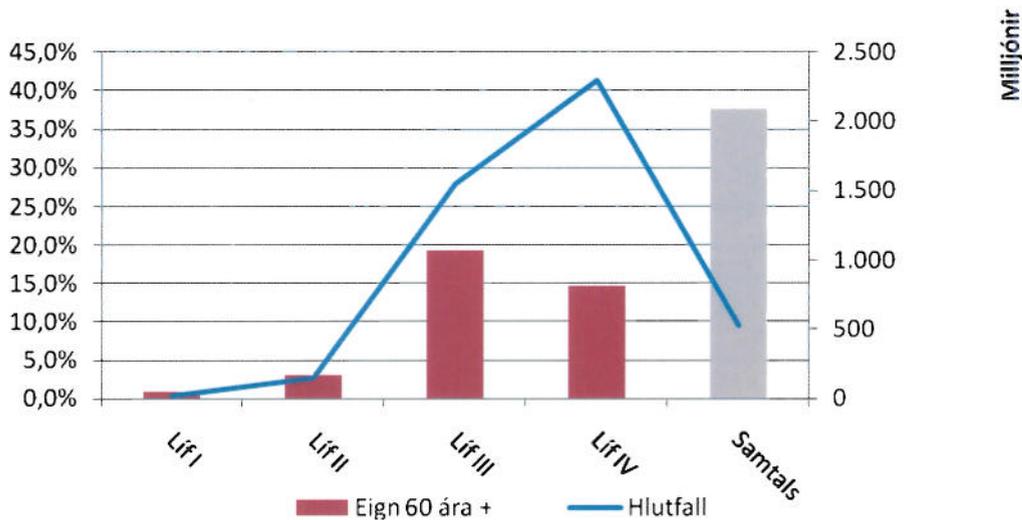
## Markmið um eignasamsetningu

Við gerð nýrrar fjárfestingarstefnu er óhjákvæmilega að taka mið af núverandi eignum sjóðsins. Ekki er ljóst hvort gjaldeyrishöftum verði aflétt á næsta ári og því er óvíst hver þróun erlendra eigna muni verða. Fjárfestingarstefnan er því í grunninn byggð á núverandi stöðu sjóðsins og því hvert langtímamarkmið sjóðsins á að vera. Hvort sjóðnum takist að ná eignasamsetningu skv. langtímastefnu á árinu er háð ýmsum takmörkunum, s.s. gjaldeyrishöftum, framboði tiltekinna verðbréfa og annarra markaðsaðstæðna.

Mikilvægur þáttur í mótun fjárfestingarstefnu sjóðsins er að taka tillit til þess að sjóðfélagar séreignadeilda Íslenska lífeyrissjóðsins geta flutt inneign sína milli ávöxtunarleiða og til annarra vörsluaðila. Sjóðurinn hefur markað sér þá stefnu að fjárfesta meirihluta eigna sinna í skráðum eignum sem hægt er að selja á skipulögðum verðbréfamörkuðum með skömmum fyrirvara. Í dag er eignasamsetning sjóðsins þannig að um og yfir 90% af eignum allra séreignaleiða sjóðsins eru í innlánnum og verðbréfum sem hægt er að selja innan nokkurra daga. Sú staða skapar sjóðnum sveigjanleika til þess að takast á við mikið og óvænt útlæði úr sjóðnum.

## Fjárfestingarstefnan 2010 - samantekt.

Einnig er aldurssamsetning sjóðfélaga þannig að mjög lítill hluti hans er orðinn 60 ára og eldri. Samkvæmt línuriti er innan við 10% af sjóðnum í eigu sjóðfélaga sem eiga rétt á því að taka út lífeyri. Hæst er það hlutfall í LÍF IV, eða yfir 40%, en nýrri fjárfestingarstefnu er ætlað að taka mið af þessu og því er fjárfestingarstefnunni fyrir árið 2010 breytt þannig að 100% eigna hans séu ríkistryggð bréf skráð á markað. Með þeirri breytingu er tryggt að seljanleiki leiðarinnar sé mikill.



### Helstu breytingar frá fyrri fjárfestingarstefnu

Helstu breytingar á fjárfestingarstefnum ársins 2010 eru þær að vægi innlána lækkar. Þegar fjárfestingarstefnur fyrir árið 2009 voru gerðar ríkti mikil óvissa í íslensku efnahagslífi. Í því árferði var eðlilegt að hafa stóran hluta eigna í innlánnum sem lýst hafði verið yfir að væru ríkistryggð. Síðan þá hefur meira jafnvægi skapast, skuldabréfamarkaður er orðinn virkari og innlánsvextir hafa farið lakkandi. Þess vegna er eðlilegt að minnka vægi innlána og auka vægi skuldabréfa.

Í fjárfestingarstefnu 2010 bætist við nýr eignaflokkur: Framsæknar fjárfestingar (innlendar). Markmiðið er að fjárfesta í fyrirtækjum og verkefnum sem tengjast endurreisn íslensks efnahagslífs. Margir aðilar eru að fara af stað með slík verkefni og hægt verður að byggja upp safn ólíkra sjóða. Gott dæmi um slíkan sjóð er Framtakssjóður Íslands. Ljóst er að það mun taka tíma að byggja upp þennan eignaflokk og óvíst með öllu hvenær sjóðurinn nær að koma þessum eignalið í takt við fjárfestingarstefnu.

Gerð er breyting á LÍF IV í þá veru að hún verði 100% innlend ríkisskuldabréf.

## Fjárfestingarstefnan 2010 - samantekt.

Fjárfestingarstefna	LÍF I			LÍF II			LÍF III		
	Stefna	Lágm.	Hám.	Stefna	Lágm.	Hám.	Stefna	Lágm.	Hám.
<b>Innlán</b>	<b>15,00%</b>	0%	35%	<b>17,50%</b>	0%	40%	<b>20,00%</b>	0%	40%
<b>Innlend skuldabréf</b>	<b>45,00%</b>	15%	100%	<b>60,00%</b>	25%	100%	<b>67,50%</b>	33%	100%
ábyrgð ríkis	29,25%	15%	70%	39,00%	25%	80%	43,88%	30%	100%
fjármálastofnanir	2,25%	0%	10%	3,00%	0%	10%	3,38%	0%	10%
sveitarfélög	4,50%	0%	15%	6,00%	0%	15%	6,75%	0%	15%
önnur skuldabréf	9,00%	0%	20%	12,00%	0%	25%	13,50%	0%	25%
<b>Erlend skuldabréf</b>	<b>0,00%</b>	0%	20%	<b>0,00%</b>	0%	10%	<b>0,00%</b>	0%	5%
<b>Hlutabréf</b>	<b>20,00%</b>	0%	35%	<b>10,00%</b>	0%	20%	<b>5,00%</b>	0%	10%
<b>Framsæknað fjárf. (innl.)</b>	<b>10,00%</b>	0%	15%	<b>5,00%</b>	0%	10%	<b>2,50%</b>	0%	5%
<b>Framsæknað fjárf. (erl.)</b>	<b>10,00%</b>	0%	15%	<b>7,50%</b>	0%	10%	<b>5,00%</b>	0%	8%

Fjárfestingarstefna	LÍF IV			LÍF V			Samtrygging		
	Stefna	Lágm.	Hám.	Stefna	Lágm.	Hám.	Stefna	Lágm.	Hám.
<b>Innlán</b>	<b>0,00%</b>	0%	20%	<b>0,00%</b>	0%	20%	<b>17,50%</b>	0%	40%
<b>Innlend skuldabréf</b>	<b>100,00%</b>	80%	100%	<b>100,00%</b>	80%	100%	<b>60,00%</b>	25%	100%
ábyrgð ríkis	100,00%	80%	100%	100,00%	80%	100%	39,00%	25%	80%
fjármálastofnanir	0,00%	0%	0%	0,00%	0%	0%	3,00%	0%	10%
sveitarfélög	0,00%	0%	0%	0,00%	0%	0%	6,00%	0%	15%
önnur skuldabréf	0,00%	0%	0%	0,00%	0%	0%	12,00%	0%	25%
<b>Erlend skuldabréf</b>	<b>0,00%</b>	0%	0%	<b>0,00%</b>	0%	0%	<b>0,00%</b>	0%	10%
<b>Hlutabréf</b>	<b>0,00%</b>	0%	0%	<b>0,00%</b>	0%	0%	<b>10,00%</b>	0%	20%
<b>Framsæknað fjárf. (innl.)</b>	<b>0,00%</b>	0%	0%	<b>0,00%</b>	0%	0%	<b>5,00%</b>	0%	10%
<b>Framsæknað fjárf. (erl.)</b>	<b>0,00%</b>	0%	0%	<b>0,00%</b>	0%	0%	<b>7,50%</b>	0%	10%